

אחת אימא דחבוי במ"ד שלשים וא' ויהא מיר שלשים וא' יום קמ"ו ואי תנא טעם ה"א
ההוה הוא משום דלא הוית לדוקא ה"ן מורין לשעת ולחכי חיוב בשני מירות אבל אחת
ומתנה דמית לדוקא אימא לא לימני תרתי אלף מ"ה ימים בלבד קמ"ל דבכולהו חיוב
בשני מירות ועיין עוד בתוס' י"ט. וכתבו בתוס' הריני מיר ויום אחד וסמך מיר
בדבורו אלף היום ואלף השעה הו' כאלו אמר הריני מיר ויום א' או מיר שעה
או מיר מחלה שלא היה יכול לקרב תיבת מיר יותר אלף מחלה שלא היה יכול לומר
הריני מיר ומחלה דלא משמע מירי על מה מחלה על ק' אמר מיר אחת ומחלה וחשיב
כאלו פירש וגזיר מחלה פ' הני מירות ואם אמר בפירוש הריני מיר יום אחד ואפי'
טעם א' הו' מיר שלשים יום שתיין קמ"ה יום א' וכו' לטעם הלכת' הו' מיר שמים
עכ"ל ז"ל. וכתב ה"ר יוסף ז"ל שהוא מלא הנרסא הריני מיר יום אחד הריני מיר שעה
אחת בלי ו"ו ע"כ: גזיר שלשים ואחד יום. גמ' אמר רב האי דדייקין ממתני' דבי
אמר שלשים ושעה נעשה כמו שאמר שלשים וא' אינו חיוב במירות אלף שלשים ואחד בלבד
לא טעו מלא דלמור לא"ו יום אחד אמר שלשים יום ויום א' מיר שמים כיון דלמור
לישנא יתירה דרב ס"ל כר"ע דר"ש לישנא יתירא גזי בור וזות במתני' דבר"ס המוכר
את הבית בצנא פתח: ד' בשער ראשי ה"ן גזיר לעולם. לפי ששערות רשאו מרובין
משני חיי ויבא מנלח כל ימיו בסוף שלשים ויבא קרבן רש"י ז"ל. והיה זה בפירק' דף ז':
ואיורו שבמלח א' לשלשים יום האומר הרי עלי גזירות' וכו' שמים כיון דלמור
מירות וכו': ה' אמר גזירתי. עיין במה שכתבתי בקס הרא"ש ז"ל בפ' שמי דנדדדים
סימן ד' גזי טעם נדדים: רואין את הקופה כאילו היא מלאה חרדל. דלמירין
כמנין גרמייהו חרדל טעו קבל עליו ואין להם הפסקה כל ימיו ופירשו תוס' ז"ל מלא הבית
או מלא הקופה פ' בית ריקס או קופה ריקנית ולפיכך בודקין יום ויום ואם אמר את
גדולה מרתי מיר שלשים יום דלא דקאמר מלא הבית ר"ל אריכא לי הו' מילתא כמלא
הבית ואינו מיר אלף שלשים יום ואם אמר טעם מרתי רבין את הקופה כאלו היא
מלאה חרדל וזויר כל ימיו לרבין דמתני' דלעיל מירות אחר מירות וגזיר מירות ארוך
עכ"ל ז"ל. ובגמרא פירק' ונחמיה כאלו היא מלאה קפואים ולענין ותהי ליה תקנתא
אחר אותם עשרה או שנים עשר דלעיל גמרייהו שמהיורה או תהי כמלא דמילא שמי ויפטר
בגזירות אחת ויתירן חוקיה דמתני' כר"ש דלמור ספק מירות להחמיר בגזירות' דמאה
כור כתבתיה לקמן פ' שני סימן ח' ור' יוחנן מוין' לה חפילו כר' יהודה דלמור ספק
מירות ואלק דהיה טעמא מאי אמר ר' יהודה ספק מירות להקל דלימא לא הו' ביה
מאה כורין ולא הוית ליה למירות כלל ומספיקא ליה למירין ליה להכי מירי כל מלא
ליתי חולין בעזרה לבי מישלם מירותו אבל הכא מ"מ הו' נחית ליה למירות אי משום
מלאה קפואים אי משום מלאה חרדל מירות חולא עליה משום נפשא והאי דחוקין לקופה
כאלו מלאה חרדל לא אמר חוקין מלאה קפואים ולענין משום דר' יהודה ס"ל כרבי
דלמור מתני' ז"ל אמר הריני מיר כשער ראשי און זה מנלח אחת לשלשים יום משום
דמירות אריכתא קביל עליהו וזויר מנלח ומביא קרבן בסוף כל שלשים יום וכיון דההו'
חד מירות משך כמלא הקופה לא מנחת אמרת ליהוייהו כאלו היא מלאה קפואים ולכי
משלים מירות כמנין קפואים שמהיורה ליתיה קרבן דהואיל ועייל נפשיה למירות ואיכא
למיר דהוא מירות אריכתא כמנין חרדל קבל עליו לא מיתיה קרבן מספיקא דלימא
פע' לחמיה חולין לעזרה ולכתך לר' יהודה נמי לא מתי לסוקין נפשיה ממירות דלימא
קרבן ומש"ה לית ליה תקנתא ואפי' דר' יהודה ס"ל כרבי כי אמר חרדל חד מירות
קביל עליה פליגי עליה גזי כמנין ימות החמה דלא בעיין שיאמר מירות עליו ורבי ס"ל
דלפילו כשלאמר כמנין ימות החמה בעתן שיאמר מירות עליו דהניח הריני מיר כמנין ימות
החמה מנה מירות ומנין ימות החמה בימי הלכה מנה כימי הלכה רבי אמר על
שיאמר מירות עליו כמנין ימות החמה וכמנין ימות הלכה אבל אם לא אמר מירות אלף
הריני מיר כמנין ימות החמה הו' מירות הו' דקביל עליה כמנין ימות החמה עד לעולם
לשון אחר שם"ה פעמים שם"ה ימים: ז' הריני גזיר בלאן ועד מקום
פלוגי וכו'. אם פחות משלשים יום מיר שלשים יום גזיר דהו' האומר הריני מיר יום
אחד ובפירקין דף ז' מוין' לה רבא בשהחזיק בדרך דהואיל והחזיק בדרך וקאמר מכלא
עד מקום פלוגי ומתנה מילתא דלדעתא דלהו' מיר כל זמן שיבא בדרך קאמר [כו'
ע"י תוס']. ופרכין דהו' כל פרכא ועסקה חד מירות דלימא הוי דקאמר מכלא
ועד מקום פלוגי כל זמן שיבא דלדעתא דלהו' מיר כל זמן שיבא בדרך קאמר מכלא
בסוף כל שלשים יום ויבא שלשה בהמות ואי הו' עד ההם מאה פרסאות להו' מיר
מאה מירות ומוין' לה רב פפא דאתרע דלא מנו פרסו ופרכי' ולהו' כל אוונא ואוונא
פ' כל מהו ומתו של כרד חד מירות דבכל המזומות מונים אוני ומשני כל מידי דלית
ביה קינותא לא קתני דלהו' מיר דמקבל מירות הרבה שיהא מנלח בסוף כל שלשים
ושלשים והרביא דתניא אמר מיר כל ימי חיי ואפילו אמר הריני מיר עד מאה
שנה או עד אלף שנים און זה מיר עולם שיהא מנלח בסוף השלשים אלף מיר לעולם
דכחדא מירות אריכתא דמית ואינו מותר בגזירתה כל ימיו אבל הו' לית ביה קינותא
כגון כשער ראשי וכמון הו' דלמור לרבא מנלח איכא למימר להכי אמר הכי דמירות
הרבה קבל עליו כמנלח שער ראש והו' מנלח אחת לשלשים ובמסקנא מתרין רבא דמ"ס
מפרשין דכשלאמר מכלא ועד סוף העולם הו' כמ"ד אריכא לי מילתא כמכאן ועד סוף
העולם ואינו מיר אלף שלשים מאס דהא קאמר אחת למשמע חד מירות הו' בלבד
דקאמר אבל איכא דקאמר מכלא ועד מקום פלוגי ולא אמר אחת לא תפטר למימר דקביל
עליי בנר משהלך הימים ליתא ליתא מחמתו מקום עד אותו מקום פלוגי. ועיין בתוס' דף
ז' עמוד שני מפני שהן מפרשין סוניה זו בשיפה אחרת דפרכא דלהו' כל פרכא חד
החמה וכו' קאי אמתני' דמכאן ועד סוף העולם ע"ש: ז' הריני גזיר במנין ימות
החמה כוונה גזירות במנין ימות החמה. להיטו שם"ה חדשים יהיה מיר מירות אחר
גזירות ומנלח ביהמי ומנין קרבן וקאמר כמנין משמע מירות הרבה ולא מירות
ארוך והגרסא בירושלמי כמנין ימות השנה מונה מירות כמנין ימות השנה וכן הוגה
בשם"ה החכם הר"ר יוסף אשכנזי ז"ל. והיה פ' און בערכין דף ע' בגזירות: וברין
שהשלשים מת. בלשון שני פ' רש"י ז"ל פעמא דלא שייך השלמה בזמיר עולם דלילו הו'
קיים הו' מבעי ליה לנייסק תו בזמירות ולאידך לישנא נרין ליתיה מיר שם"ה פעמים

שם"ה ימים ולא הו' השלמה כלל ע"כ. ור' יהודה לסיפיה לתיק קלדו. וז"ל ה"ר
יהוסף ז"ל על מה שפירש רש"י ז"ל והביא משנה לנכות וכו' תב"ס פ' הו' אינו נראה כי מה
רביה אינו מהמעשה וכי מי אמר לו שהלכות שישא רחיהו לא בגזרתא מביא ראי' מזה שר'
יהודה הו' כוונתו שיהא אומר שהלכות ע"כ. ובגמ' תנו רבנן כר"מ דלמור מיר כל ימי
חיי הריני מיר עולם ה"ן מיר עולם אבל אם אמר חפילו ק' שנה חפילו אלף שנה און זה
מיר עולם אלף מיר לעולם דחדא מירות אריכתא הו' דהו' משום דלית ביה קינותא
ואינו מותר בגזירתה כל ימיו ע"כ. ומלאתי בצ"ל להלכות מירות פ' י"ב שכתב שם
מכריק ז"ל שהרמב"ם ז"ל נראה שלא היה גורם בציורה ברייתא חילוק בין עולם לעולם
אלא חילוק בין מיר לעולם לגזיר. זמון קטב ע"כ:

פרק ב הריני גזיר מן הגזירות וכו' פ' ההודס דף פ"ה וכו' המנחות דף
ק"ג. וביד פ"ה להלכות מיר סימן ט': וכתבו תוס' ז"ל למפרש בחוספתא
סעמא דב"ב דהאומר הריני מיר מן הדבילה נקרא כוויין גזירות וקרי לדבילה כמי
משום דבירוש' קרי לדבילה מירוס דלא כר' נתן דמתני' קתני לבי' הו' מיר ור' יהודה
מוזיא דבירי לנפשה וכו' ספרי כר"ס דפטר צב' המנחות והנסכים המתנדב מנחה מן
השעורים מכלום מפני שלא התנדב כדרך המתנדבים ומתני' דלא כר' נתן דהבא קתני
לבי' חפילו נדר לא הו' ובגזירתה קאמר ר' נתן לבי' דגזיר וכו' ובלבי' נדר הו'
ולא מיר וללשון אריכתא נמי דלא כר' נתן דמתני' קתני לבי' הו' מיר ור' יהודה שתיין קאמר
אליבא דב"ב נדר ולא מיר וכדאמר נמי ר' יהודה. צפ"י רש"י ז"ל דס"ל הקדש בטעוה
שמהי הקדש. אמר המלקט לקמן רפ"ה. וב"ה אומרין אינו גזיר. ופירשו תוס' ז"ל דלע"ל
דליתו מיר קאמר הו' נדר לבי' חפילו דר' יהודה משום דמיר לשון הפסרה וכאלו
אמר הריני פרוש מן הגזירות ואפי' אמר בגזירות מוכח דלר' יהודה שתיין קאמר
כקרבן בצנא' און ז"ל כר"ע ע"כ בשניו לשון כפי עניות דמתי ועיין במ"ס בסוף מתניין
דבמנחות. ובסוף פ' רש"י ז"ל וב"ה ספרי דלא הו' מיר אבל הרמב"ם ז"ל פ' והל"ק
לבי' נדר הו' ואסור בגזירות ודבדלו ר' יהודה אומר דלא לבי' חפילו מיר אלף
עד שיאמר ג"כ הו' מיר עליו קרבן שוכר הגזירות והו' קרבן שפיר בתנאי מיר ע"כ:
ב אמר אמרה פרה זו לא שפירה עמיה מחשבת כן שהרי און לה לעת לסבור
ולחשוב אלף כלומר בני חרם הטובים וירואים אותה רבנא כ"כ בכה סבורים בללם
לומר כן ולפי שהטראה זה הפרה חושב כן בלבו על הפרה לפיכך חולה גם המתחשב
עמיה כמו והלית חשבה להשגב ולא שהלית חשבה כן אלף האדם הרואה חלליה חושב
עליה להשגב וחולה הפסוק המתחשב בלתייהו ח"נ חולה המתחשב צברה תוס' ז"ל:
הריני גזירה אם עובדת. הריני משכ על האדם המקבל עליו הגזירות להכי קאמר הריני
גזירה מפיק י"ה הריני גזיר מבישה תוס' ז"ל. ויש בזה להם עוד פירושים אחרים ע"ש:
אמרה הדלת הריני גזירה אם נפתחת אני ביום א' גזיר וכו' וכבר חושפות
יום טוב נראה דגרים אמר הדלת הו' הריני מיר אם נפתח אני וכתב א"ש שכתוב
מנלח הדלת הטוב על ידו במשני כ"כ וכן בבנין שלמה הדלת האחת נס ביחוקאל
והשתי לדתו כבר אמר החכם הראב"ש ז"ל כל אשר אין בו רוח חיים וכרהו ונקבה
ע"כ וכן הגרסא במשנה ובגמרא. אכן רש"י ז"ל רובן המוקדשים ומנינים טעם שהו'
נקרא בלשון זכר ולמה שהו' נקרא בלשון נקבה ולדברים שגמולו ככתובים בלשון זכר
ובלשון נקבה. ולריכא לאפלוני צ"ש וכו' בגזירות ונפרה ודלת דתי אמר בגזירות
לחוד ה"ה הכה הו' דלמירי צ"ש הו' מיר משום דגזירות ודבדלו מילתא בעננים
דפירא בפייה מילתא אבל כבר בעננים ור' יוחנן ור' חמא שר ה"ה הכה הו'
דלמירי צ"ש הו' מיר משום דבשרא ומחלה אורייהו דליתיה דלמירי צדי הדל שכן
שיקר הסעודה ומילתא בלשון בני אדם אבל בגזירות ודבילה דלאו צדי יין יניחו אימא
מודו צ"ש לבי' קמ"ל ור' חמא הכי תרתי הני הו' דקאמר ר' חנניאל דלת אימא
מודו לבי' קמ"ל ור' תנא דלת ה"ה צדי קאמר ר' חנניאל דלת ה"ה אימא מודו
לכו לבי' קמ"ל: הרי פרה זו עלי קרבן וכמו כן דמי דלת: ור' יוחנן קרבן הרמב"ם
ז"ל ובידולמי לא גרסינן מלה עלי רק הרי פרה זו קרבן וכן הוגה ג"כ בספרו של
החכם הר"ר יוסף אשכנזי ז"ל: ג' מוין' לו את הכול וכו' עד סוף סימן ד'
ביד פ"ה להלכות מיר סימן י"א וי"ב י"ג י"ד י"ה: ואמר הריני גזיר מלמנו פ' ה' ע"ש
הכוס ה"ה מיר פ' כל מיר מירות עליו תוס' ז"ל: שהיה זה שפ"ה הו' שנה ברייתא
לשכרותו של לוס שכל מי שהגיע לשכרותו של לוס הכי כל משעו ודבריו בעלין ואין
דין עליו ולא דבר שחיביב אותו בשום מעשה מן המעשים הרמב"ם ז"ל. כתב ה"ר
יוסף ז"ל פ"ה שפ"ה ה"ה שפ"ה: לא נתבוננה זו וכו' כלומר הכי הו' עלי
קרבן כוס זה בלבד והאי דלא אמר בפירוש הכי הו' עלי קרבן שברה אי אימא הכי
מיתיה לי כסא אריכתא ומעריין לי אימא לכו מילתא דפסיקא לכו וכו' לא מיתיה לי:
ד ה"ן גזיר ואמור בברוך וכו' לשון רש"י ז"ל. אמר המלקט ור'
יהושע בן לוי סבר דלף ברישא פליגי על שמועו דהא ע"מ כחון דמי דכיון דקביל עליה
גזירות במקל לא הו' מחסה על מי שמועו בצורה השוה והו' תנאו קיים ואינו מיר
לפי שאין דבירי הרבאונים כלום משום דלר' שמעון לא הו' מיר עד שיזכר מכולן וכמו
שכתבתי פעמו לעיל פ"ק בסימן ב'. ועיין בחוספות דל"ה א"ש דף נ"ו שישבו מתני'
לעת ר' מאיר דבעי תנאי כפול: אבל איני יודע שהגזיר אסור ביה ה"ן אסור
[ע"י בתוס' וכו'] והראב"ד ז"ל יאמר דרשבך שרדך נרדך דגס זו מנין לו ע"כ. ולע"ז
נראה מלחך דלא פליגי עליה משמע דמורו לו לא צ"ל צה. וכדכח עור בתוספות
י"ט [ד"ה ר"ש] דלחילאכישו להראב"ד ז"ל מלמתי בסיפא ור' שמעון אסור משמעול דסבר
נריבין שאלה משמע דע"ש שאלה מוחרין קף לר' שמעון והה"ל לאסור דקאמר חוקי' בופני
שאניני יבור לחיות בלא יין. מפני שאני חוליהו או מפני שאני תוס' או מפני שאני נרין
להשמחתי למתים ולפסל בנן בשכר מפני דוחקין וכו' אומרוהו לפרנסה ביהו' או מפני
שאין קרבין במקום הו' אלף הו' מותר ור"ש אומר. ובגמרא פירק' אשכא איבטי
ליה למיתיה ור"ש מתיר כמו ברישא דהכא נמי הני מירות קביל עליו ואיכא ס"ל דאין
מירות לחילאין ומשני אימא נמי הכא בסיפא ה"ן אסור ור' שמעון מתיר ואפי' לא
תיפוך דהכא ברישא כגון דמיר מחדל לרבך דלמירי דלפילו לא מיר אלף מחמת מהן

היו מיר מש"ה אכור ור"ש דס"ל עד שיזיר מכולן מש"ה מוהר אכל ספא מיירי דנדר מכולו. ואתחיל מחלה דקאמר אכל סבור הייתי שהכמים מהירין לי וכו'. לרנן דלמרי אפילו לא נזר אלא מחמת מין היו מיר כאסורין כי חתרו הלך נמי כי מחשבי מחלה מינייהו אהרי ור"ש דלמר עד שיזיר מכולן כי מחשבי נמי להכס אחר מחשבו לא מפקע מירוחיה מניה עד דמתחיל אכולה משה קמי ר"ש אחר מחשבו לא נזר אלא אכסין קמיפלגי ובפגומה דשמואל ארז אבי רנן סברי כשמואל דלא בנו שאלה להכס ור"ש ס"ל כרב אפי' דבעי שאלה להכס וכדפי' רע"ל והקפו הוסי' ור"ש ומי דמי לנדריו אונסין ההם בשעת הנדר לא ידע האונס וסא סבור לניז' ולאכול ונמר ונדר ור"ש נזיר ור"ש מדרנן לנזיר' אכל סבור בשעת הנדר ידע האונס ובשעתה לא נמר ונדר ואיכא לזימר דלכ"ע לא בעי שאלה. ומפרש ר"ה נמי שהאונס בא אחרי כן בעון דבשעת הנדר היה צרי וחזק ויכול לחיות בלא יין ולכסוף בחליש או החלה היה עשיר ולא היה נזיר ויפסל למתים ולנכסין. עניי א"ל הכא פלגיני היכא דאין פלגיני ולבו שוין כדפליגי. בזה ההם אמוראי אכסו כי במתני' פיו היה להיות מיר מניין אכל לכו לא היה ומאי דלמר אכל כסבור הייתי פי' בנזירי כשעשיתי הנדר ע"כ. וכמו הלשון החתרוני פי' ג"ל רש"י ז"ל גבשוני שני: דהריני נזיר ועלי לבלתי נזיר ונזיר כולה מתני' עד סוף סימן ו' פ"ה מלכות מירוח סימן י"ח עד סוף הפרק: ד' ושמע חבורו ואמר ר"ש ז"ל גבשוני כנדי קניסיה דלא ברחשוני מניין י"ח: דהריני נזיר לבשידיה לי בן וכו' עד סוף סי' ח' ס' ס"א: נולד לו בת שורמטה ה"ל יוסף. ז"ל מתק מהאי רישא מנות נולד לו: ואם אמר בשאראיה לי ולד וכו' ה"ל לה בקמה שחמותו בנמי וי"ח דגרסי כשארף כשיהיה לו ולד ומ"מ קשה דמאי איתפריך נלמתי מלת שאלה ונבני' מפרש דלא ברחשוני ולד דמיאשז בני מירוחי שני. דהיינו בן ולא שומטם ולא דרונגים קמ"ל הוהיל והני נמי איקרו ולד הרי זה מיר. ונראה לע"ד דבהם מהורן קת מלת כשארף דה"ל דלא מהייז במירוח לכל בשמות מהדי שיראה אותו גדול אותו כהו או אותו הולד כל דהו קמ"ל דאפי' הכי מיר שטלד מחשבי מירוח. ומיהו שם ביד ס"פ שני לא קמי מלה כשארף הכי מיר שטלד כנו ברשא: ור"ה יוסף ז"ל מתק מלת כשיהיה: ד' בפי' רש"י ז"ל ומתני' ר' יהודה היא דלמר לא מחית לויני כשפיה אספיקא. אמר המלקט בבבליה נזירי מיר ע"מ שם בכרי הוה מאה כור והלך ומדוד ומנא שנגב או שאבד ר"ש אורכר בספק מירוח שהמיר ור' יהודה מתק שספק מירוח להקל ובסור הניח מילתיה דר"ש בספק השור סימן ק"ל: חזרה לזירה פי' צתום' מהירין אחר ה"ו מיר ודאי לר' יהודה ע"כ: מ' דהיינו נזיר ונזיר לבשידיה לי בן וכו' עד סוף הפרק ביד פי' דה"ל מירוח סי' ג' ה' ב' צדק פי' רע"ל ומנא מפקיד כל לוחן הימים שמה יוחר משנתי. אמר המלקט פי' הרמז' ז"ל ולשוני ז"ל ע"כ כ"פ סוהר עד בשעת יוחר רש"י ז"ל פי' שומר הכל לזיר למנות מאה אחר שבתים תנחתו בנו ופי' ז"ל פוד וה"ל בנימות מרובה אכל בנימירוח מועטת אינו סותר כלל כדחנא לעיל מניה את שנו ומונה את של בנו ואח"כ משלים את שנו ואינו סותר ושעמא כדאמרן שתי תנחתו ביניהם וכד מירוח אריכה סוף וז"ל תוס' ז"ל עד בשעת לא הפסיד כלום פי' דאפי' דמיד כשולד של נזיר לניהי את שנו ולמנות את של בנו שפתי קבלו תנחתו כדאמר' לכולן אפי' כיון דכל בני מוצלתי בתוך המאה יום עולין לשל בנו ולשוני וישלים מאה יום ויגלה על שניהם ויביא שני קרבנות ור"ה לעיל כי אמר הריני מיר כשיהיה לי בן ונזיר והתחיל למנות את שנו את כולד לו הבן למינו ביום ראשון דלוחן שלשים יום עולין היו לבני ולעמו כיון דכל בני מוצלתי בשני עמור דלדיד' ור"ה יוסף יוסף ודוקא כי קבל מירוח דבנו ברשא דמיד שולד הו' זקוק למנות אותו מהני הנלשה אכל קבל מירוח דמאי יוס ברשא אפילו נולד לו הבן קודם ע' יום נזיר להשלים ק' יום ברשא כשקבל עניו תחלה דלא חיל מירוח וכו' עליו קודם השלמת מירוחו אלא משלים מירוח ויגלה ויביא קרבן למירוחו וזנו ישעה מירוח דבנו שלשים יום ויגלה להשלים מירוחו ויגלה לאהר ע' והיינו ע"כ סותר ולא נרסין כשע"י יוס דהא אינו סותר ע' וה"פ מניה את שנו ומונה את של בנו ולאו דוקא סותר אלא כלומר מניה את מיניו ומונה שלשים לבנו: שאין תגלחת פחות משלשים יום פי' לכך אין עולין שאר הימים עד שני יום נזירות דבנו עליו שאין מירוח דבנו שפתי משלמים יום ויבא שלשים יום עד גמר השלמתו וכן זקוק להפסיק מניינו הוהיל דנמך דבנו על מי מירוחו ולשוני תגלחת אינו מכוון דפי' ה"ל שאין מירוח שפתי משלמים יום ויבא כסף כל המנין אחת דכשילמים של בנו יחזור למניינו וישלים מירוח המאה יום ויגלה כסף כל המנין אחת כלולה אכל כסף מיר דבנו אינו מגלה דה"ל לא יוכל להשלים אח"כ מירוחו כולו דליכא שלשים יום ממירוחו עכ"ל ז"ל. ובנמי אמר ר"ה יוסף ע' טולה לכאף ומירוחו הו' ז"ל לפי שיתן פי' נולד לו בן ביום ע' מקאת היום שקודם הלידה עולה למנין המאה וכרי עשה ע' יום מן הקוף שהוא יום שלשים ור"ה ומקאת היום שאחר הלידה עולה תחלת המירוח ולא ימנה אלא עד כ"ס יום הרי ביום א"ס שלמו שלשים לבנו ונפקא מניה ששחט שיום ע' עולה לכאף ולכאן שיוכל לגלות ביום הק' שהוא יום ל"ה מל' שהוא תגלחת עולה למירוחו בנו מן הדיון שהוא יום שלשים לבנו עולה נמי גם למירוח דכשפיה שהוא ק' יום אפי' שאם לא נולד לו הבן לא יהיה יכול לגלה על מירוחו אלא ביום ק' ור"ה השתא כשולד הבן יכול לגלה ביום האמה ע"כ. ומ"מ רב נאמר מוקפה מתני' אלא דקאמר תלמודא דליכו ס"ל תוס' ד' דמשמע בבבליה דכבירא ליה דמקאת היום כעולו:

פרק ג' מי שאמר וכו' בפי' דמלכות דף ה'. וביד קולא מתני' עד סוף סימן ב' רפ"ד דהלכות מירוח וסימן ז': ואם גלח ליום שלשים אית דגריסי יום שלשים: ב' מי שנזר שתי מירוח וסימן ד' ה' ודף ו': ויבוסמי פ' ואלו מגלחין דף פ"ב. וביד פ"ג דהלכות מירוח סימן ו': שאם גלח את הראשונה יום שלשים מגלה את השנייה יום א' ואם גלח יום ס' חסר אחת יא' שיום שלשים וכו' כך פ"ל: ג' מי שאמר וכו' פ"ק דמלכות דף ו': וכתבו שם הו' ז"ל כוהר ששעה ביום שחוסר לשנות ביום ולתעמל למתים עד שיביא קרבנותיו ע"כ. וביד כולה מתני' עד סוף סימן ד' פ' דהלכות מירוח סימן ג' ד'. בפי' רע"ל ז"ל ר' אליעזר

אומר וכו' וסומאה ללאחר מלאת לר' אליעזר אינה סותרת אלא ו'. אמר המלקט כדאמר במתני' דלקמן בסמוך בני כשנא יום מאה ואחד דהו' אחר מלאת דלמי סותר אלא ז' שיעור ויביא קרבנותיו דהיינו כננז' ז' ימים שמונה בכן שלישי ושישי ומנחה שבשישי ותגלחת סוהר ללאחר מלאת ס"ל נמי ז' כתגלחת שומאה דקים לבו לרנן דלוחן תגלחת כדי לכוף ראשו לעיקרו בשפות מו' ימים ופליג ר"א אמתני' דלקמן דבפי' מניין דקמיני גלה או שנלחווהו לפסים סותר שלשים יום דלדידיה אינו סותר אלא ז' ימים א"ל לא פליג דהיינו מיירי בתוך ימי מירוחו דפי' שם רש"י ז"ל ויזין בנמי"ם שם בסימן ג'. ומה שפירש ר"ע ז"ל ור' אליעזר דכ"ל ששחט ביום מלאת מנחם סותר שלשים בנזיר. אמר המלקט כדאיתיה במתני' דבסמוך: דהריני נזיר מאה יום וכו' כפי"ק דמלכות דף ו'. וכתבו תוס' ז"ל דלכך אינו סותר אלא שלשים כשנעמא ביום ק' ור"ה דהוהיל יום ק' ור"ה יום תגלחת ויום הכהת קרבנותיו נזירין אסו היכא דנעמא ביום שלשים היכא דלמר הריני מיר סותרת אסו יום שלשים יום תגלחת מן החורה מיום דהמנין מקלה היום כסלו וסותר לו שלשים מדין הורה כדלעיל וגורנין יום ק"א אסו יום שלשים ור"ה לעיל ה"מ למיתי הכי נזיר הריני מיר נעמא יום שלשים ור"ה סותר הכל מדרנן ע"כ: דהא פירור היה שם שלשים יום אין עולין לו מן המנין המנין לעיל דהיינו מביא קרבן שומאה דרמחנא מעטיה מקרבן בגמרה אלא פ"ה שפיה דהיינו א"כ עולין דלשילי מהה צטורה ונעמא סותר את כההשנה וי"ח שאין עולין לו כי נעמא מעיקלה תוס' ז"ל בריש פירוקן. ופי' ה"ל יוסף ז"ל אין עולין לו מן המנין פי' אפי' ששומאה בית הקברות אינה סותרת מכל מקום אין אלו הימים עולין לו מן המנין ונס אס נעמא שם שומאה אחרת כתיב עליה קרבן אינו חייב קרבן אלא שאלה החסיל כבוד למנות אכל אס יאל מן הקברות אחר מירוחו ונכנס ליה כשהוא סותר או עולין לו הימים שהוא ציון הקברות מן המנין של מירוחו ואם נעמא בשומאה אחרת שחייב עליה קרבן מביא קרבן על שומאהו ור"ל חונק על זה שאם נעמא ביום סותר שהתחיל למנות אינו מביא קרבן שומאה עכ"ל ז"ל. ואינו מביא קרבן שומאה אס נעמא שומאה כההמיר מגלה עליה וכן נמי אינו עולין גלח: יצא ונכנס פי' שחור ונכנס מאחר שהיה שלישי ושישי ועבד עולין לו מן המנין ומביא קרבן שומאה אכל אס חור ונכנס קודם הורה ועבילה שפיה שאין עולין לו מן המנין. וביד פ' שני דהלכו' מירוח סימן ו' עד סוף סימן ו': ר' אליעזר אומר לא בו ביום כלומר אס נכנס צו ביום שנזר אין מביא קרבן שומאה עד יום שני שהתחילה כשהיה סותרת וימינו הראשונים פלו דבעינין שיסור שני ימים ולא מביא קרבן שומאה ור"ה דמאי למיתי פלוגתייהו צמיר סותר ששומא ביום ראשון של קבלת מירוחו ולרנן מביא קרבן שומאה ור"ה אינו מביא קרבן שומאה אלא מונה ז' ימי שומאה ומהו וסוגל ומונה כ"ס ימים ליום הראשון שמה ומגלה ביום שלשים שהוא עולה ואתה למירוחו הו' ז"ל בריש פירוקן: ד' מי שנזר מירוח וכו' ביד פ' שני דהלכות מירוח סימן ב' עד סוף הפרק. ור"ה דגרסי מירוח הריבס והפירוש ר"ל יותר משלשים יום: בש"א שלשים יום בין צ"ש בין צ"ה כולה סברי דלרחן העמים משום גושא גזרו עליה וקניסא שומאהה ולחפיקי ללאו מהוה אחרת ואתמיר שומאהה והאי דלמר דההדר למירוחה קיבא בעמלה הוה דקטורה. ב"ס סברי כשתם מירוח דהיינו שלשים יום קניסין וב"ס סברי כשתם מירוח קניסין: והרורה ב"ה פ' בתולה כשת דף ו' ילפינן מהכא דליכא מני סוראה לאיסור וכתבו שם תוס' ז"ל אפי' דמניח ששומאהי היתה סתרי אס מוצנו המך היתה כדאמרין במתני' דבפי' דיומא ומלכות הורדום מאה ושלש שנים כפי' הכות וכל לא נכח שילוחו עד ששם ביום תגלחת מירוח הורדום כדאמרין כלל ושעמון גמליאל ושעמון נהנו כשילוחם כפי' הכות מאה שנה מ"מ כנר היה לו או תלמידיהם שהורו ע"כ: ד' מי שהיו שתי בתי עדים, וכו' יבוסמי פ' האשה גלח ובפ' היו בודקין. וביד פ"ג דהלכות מירוח סימן ט': אלו מעיריה שזר שתיים ואילו מעיריה שזר חמש אית דגריסי שגדר שפתי שגדר תמם והכל אחד. ובנמי מתני' דקמיני דב"ס ז"ל כהו ור"ה דהיא גופה ליתיה מה ור"ה וסופא ליתיה כוהר הראשון סותר השני כוהר השני לא סותר הראשון וי"ל דלמ"ד לקמן חד כההריה מתפסיס נקט למידק מיידיה אחרון הוה לויכא אחריו כהריה אכל אמתי' דליכא אחריו כהריה משתרי אורו שאחריו כדדייק לקמן ולמ"ד דמקמא מהפסיס נקט אמתי' למידק כדבסמוך ראשון הוא דשי אחריו כ"ס ז"ל לא הוהר שלחתי דבקמא מהפסיס ע"כ. וביד פ' ה' ה' ה' מהמאה ואני ומאן תגא וזין ר' יהודה ברם כ"ל מאיר אני אני. וביד פ"ג דהלכו' דגריסי סימן ו' ובפ"ד סימן פ' ה'. ובסור יו"ד סימן ר"ס. וכתבו כה"ל אלפסי ז"ל בר"ם שבעות בתרא דלרנא דהתם אפי' דלמפסיס כשבעות לאו שבעות מתפסיס בנדר מביא נדר באו אפי' קרבן רחמי כהא ור"ה ור"ה כרי טולס מירוח וכתב שם ע"ל: הר"ן ז"ל וכו' תימא ויבא וקיימא להסיה מתני' בנמי דוקא חוך כדי דבור אכל ללאחר כדי דבור לא ור"ה מתפסיס בנדר נדר אפילו ללאחר כדי דבור נמי. לאו קושיא היא דלמי אמר ואני כמון כהא נמי אלא התם לא אמר אלא ואני ולאחר כדי דבור לא משמע מדי ואני תימא וזין ונלעמל למתים עד שיביא קרבנותיו ע"כ. וביד כולה שעמא דכוון מירוח משום דכל חד מינייהו אמר ואני מיר לאו מילתא היא דקמיני

אורו שנהקיימו דבריו כי נמי הרתיעו הוי ספק מור ואי ר' סרפון כיון דבשעת דקא מור לא ידע אי פלוני הוא ולא לא חל עליו מירוח דהא עממיים משום דלאן מירוח מלא לאסלגה ומסיק דמתני' ר' יהודה דכרי הוא דסבר לא מחיה איניס נפשיה לסיפיקא ור"ם פליג עליה ובסבר מחיה איניס נפשיה לסיפיקא והבבאי הברייתא געילי פ' שני סימן ה' ופירשו בחומש דר' יהודה ור' שמעון פליגי אליבא דר' דר' יהודה סבר דא"ל דלכ"ה ש"ל דמשנהקיימו דבריו הוי מיר' ה"ל כשטוד להס דברי מי נתקיימו אבל הכא שהרתיע לאחוריו ולא נודע דבריו מי נתקיימו מספק לא נחיה למירוח ור"ם סבר אליבא דר' דהא דמספק נחיה למירוח כיון שדברו הכתובי האחד הוא וכן בני תנאי ע"כ: ר' ראה את הכרי ואמר הריני נזיר שזה היה הריני נזיר שאין זה חיה כלל וכו' עיין בפירוש הרמב"ם ז"ל שפירש מהני' בענין האריס שלא פירש דר"ב ז"ל וקובצין הן לטוגיים התלמוד דגמרא פריך הני הדא על מהני' דליה דהא ב' מיריס והניא חידך דליה דה' מ' מיריות לאחד בשלמה מ' מיריס בגון דהו גברי ספי דהתפיס ודאול דהדי הדדי אלא מ' מיריות לאחד נברא הכי משכחת לה בשלמה שית משכחת לה כדנהי אבל מלת דתראי לא משכחת להו אלא בגברי עובא אמר רב ששה בגון דאמר הריני מיר ומירוח הכל עני דאמר הריני מיר אלא חיה הריני מיר שאין זו חיה הריני מיר שזו בהמה איני מיר שאין זו בהמה הריני מיר זו חיה ובהמה הריני מיר שאין זו חיה ולא בהמה הרי שית וזמר ואמר כל מירוח המהחלקות על בני אדם על הכלי הן עליו ובגון שמשכחו מקבל איני עני בן שזו חיה ובין שאין זו חיה הרי שבעה הריני מיר בין שזו בהמה ובין שזו איני בהמה הרי שמהה הריני מיר בין שזו בהמה וחיה ובין שזו איני בהמה ולא חיה כלאן מ' מיריות. ועמסות ז"ל כתבו ז"ל כגון שאמר הריני מיר ומירוח הכל עני ראה מ' מיריות. והתפוס בעממיים כדו ואמר הרי עני כל דין מירוח כלשהו מירי עני מ' ספקות של מיריות ואם ירצה לתקן עלתו יאמר אם יש עני מ' מירוח חובה מטוב ואם לאו הרי עני מ' מירוח דבשה ע"כ. ותבין עוד דלא גרסינן מיריס כדמוכח גמרא לייבא אלא מ' כדו. ועיין עוד בדברייה ז"ל בדף ל"ג ע"א. וזה קאמ' דמיריס הכא גרסינן הכא שמיניס מירין אלא ככלל מירין בלבד כדמוכח בגמרא. אכן ה"ר יבוסף ז"ל הגיה ג"כ מלות שמיניס מירין וכתב דני מלאחי: הרי כלם מירין. ואי' איכפל הניא לאשמועינן כד"ס ולא כד"ה דלאמי דמי שאינו כדבריו אינו מיר ז"ל דלכ"ה נמי דמי דמירוח ודלי לא הוי מ"מ מירוח מספק הוי וכלה ר"ם אליבא דר"ם מסיק לה דקאמר גבי הרתיעו לאחוריו דהו מיר מספק לר"ם דא"ל דאין ספקו עומד להחזיר ה"ל גבי כו' א"ל דאין ספקו עומד להחזיר לר"ם אליבא דר"ם הו' מירין מספק והשסס הראשונים ודאי דהו מירין מספק דמחיה איניס נפשיה לסיפיקא דלע"ג דכיו ספק היה אורו שאומר ספק היה הוי ספק מיר כן כן וליך מלחא מתני' כדשייכו כדשייכו וי"ל דשנאס האחרונים מירין ודאי שהאחד שאמר שאחד מכס מיר הוי מיר ודאי לר"ם שאמת הוא שאחד מהם יש עליו מירוח דהיינו אורו כסיון לאמת וגם כהני שאמר שאין אחד מכס מיר גם זה מיר ודאי שק משמע דבריו יש בהם אחד שאליו ודאי מיר והאמת הוא אומר אורו שלא כיון לאמת והשלישי שאומר שכלם מירין שכלם ספק מירוח גם זה אומר אמת וי"ל שגם שלם האחרונים איניס מירין אלא מספק ע"י בחו"ס:

בכל שהוא ועוד יש הוכחה אחרת שם בגמרא: ב' וחייב על היין בפני עצמו ולא הימנה עד דאכיל להו לכולהו אלא כיון דאכל חד ממייהו לוקא ומיחו כי אכיל נמי כיון יחד מתני' וכתב טאן מלא בגל הספרים וכתב עוד ב' חייב וכן הגיה הרב ר' יבוסף ז"ל בדיוט הקליפה והכונה כי הדרך הוא שיש סביב שני חרתיים זוג או ור"ב ע"כ כ"ל יוסי ללקמן דאמר שהיטין נקרא זוג ע"כ: ר' יוסי אומר שלא חמשה כוונ של בהמה החיטין זוג והשמיני עניכל כן העניבים החיטין נקרא זוג. גמרא אמר ר' יוסף כמתן מתרגמין מסורגמין ועד עזרין פורמין היינו גרעינין ספן פנימיים כמו פנימילא דהותי קלא דברס"ק דהעמינה עיזורין היינו חילומים סחוטם מהם מסקה שיש בהם לתלוותיה מה שאין כן בגרעינין וכדכתובי ואשחט אותם ומתרגמין ועזרתי יתהון והיינו כר' יוסי וכתב רש"י ז"ל ור' אלעזר בן עזריה איח ליה דר' יוסי מדקאמר שני חרתיים זוג משמע דלוג אחד איכא שני חרתיים ע"כ וכן פירשו ג"כ תוס' ז"ל. וכתבו הם ז"ל בפי' חין ומעדין דף ל"ד וכן פסח התלמוד מירוח הפנימי חתין עד שיערע חרתיים ובעורה ומרין והרעין הוא הירע ע"כ: ג' פתם נזירות שלשים יום. מה שכתב רע"ב ז"ל הוא פי' תוס' ז"ל אמרם דהא זה מלאחי מוגס במשניות בשם החכם ה"ר יבוסף אשכמו ז"ל ספר דברי"ם והמתני' שמהמה אס אמת הדבר. אחר זמן רב נבאו לידה המעשיות של ארז המוכר עמון ורומי שכן הגיה חילומים סחוטם מהם ספק דבר"ם וכתב בחו"ס פתם זמ"ל לפרש ה"ה גירסא דגרסינן ספר לומר הסחירה של הגמיות ספתר מירוחו כמה ספר כסתירה אמת שלשים יום וכלא מירי במהירות התגלחת כמו שפ"ה א"ח"ר ע"כ. עוד כתב על מה שכתב רע"ב ז"ל משום דבעי למיחיי סופא וכו' ספר דברי"ם שיש יום כתב פי' זה רחוק עד מואד דמה ענין חסם מירוח לכתירי וכן עד שיערע חרתיים ובעורה ומרין והרעין הוא שגלחוריהו לספטים. ביד פ' ה' דהלכות מירוח סימן י"ד ור"פ שפי'. בגמרא ברייתא הניא מיר שגלחוריהו לספטים ושיירו בו כדי לברך ראשו לעיקרו אינו סותר ומתקמי' לה בגון שגלחוריהו אחר מלאת ור' אליעזר א"ל דאמר לעיל פ"ג אס נעמא אחר מלאת ה' סותר וס"ל כן חסם מירוח לכתירי וכן עד שיערע חרתיים ובעורה ומרין והרעין הוא אלא שגלחוריהו לספטים לגמרי שלא הניחו בו שיער כלל כגמלחת מירו סגי ליה בגמלחת כל דהו דאמר רבן כיון דבדקך ז' ימים גלגל מויא כדי לכוף ראשו לעיקרו סגי ללגל בו הגלחת מירו ואילו הכא כיון דשיירו בו כדי לכוף ראשו לעיקרו אינו נזיר לסותר כלל או שספספן לשון סוף רש"י ז"ל: כל שהוא חייב דלא כר' יונתן דפטר כגמלחת אלא קתמא כר' יאשיהו גר פלוגתייהו: נזיר חרופה וכו' בשבת פ"ל דף ג' ומוכח התם דחופף ומספספס היינו גמרא וחולו וכדמוכח מביבא. ואיחיה נמי שם בפ"ח דף פ"א ותוס' שם פרק שמיני שג"ק ע"י ותוס' דע"ס דק"ל רפ"ה האולן דף מ"ב ודפ"ה בחולה בשבת דף א' ודפ"ה מרובה דף ע' ודף פ"ב דרפ"ה לחולין דף א' ודבדוכי אחרתי נמי והר"ם ש"ס יום טוב שחל ודבדוכי אחרתי ג"כ: חופף כמו חופף עליו כל היום לשון מנדר. מפספסס ספמירי שערותיו זו מור רש"י ז"ל. ובס' שבת פ"ד פי' מפספסס מנכס שער. ובס' פ"ח פי' חופף מתחיל. ומתני' ג"כ דל"ל דדבר שאין מתכוין מותר ומ"מ אינו סותר ודפ"ה ספר ליהסיר עיניו הגמולין דמכין: ר' ישמעאל: אומר לא יחוף וכו' ר"ם משלין: מפני שמשרת את השיער בגמרא בעיני מפני שהיא משרת את השיער הני דהייט מין אדמה שגמרת דוקא או דלמא מפני המשרת הני דכל אדמה גזינן אפיו אותה משרת ולא חפשייה וכוון דלא חפשייה נקטי' להקל וכומו שהוא נפיי רש"י ז"ל: ד' נזיר ששרה שורתה וכו' ר"ם פ"ג דמלכותי' וביד פ"ד דהלכות מלאכות אכורות סימן ו' ופ"ה דהלכות מירוח סימן י' ו"פ ס"ו ופ"ג דהלכות אכל סימן ד' ובגמרא כדפריקין דף ל"ח מיייתי לרישא דמהי' דברייתא בשם ר' אלעזר: הדיה בגלחא וכו' וכן ג"כ גרסינן ב"בא זו בחר ב"בא דהיה שיימא ודליתיה בגמרא בהרא דמכות: אל תשמא אל תשמא והוא מושא חייב על כל אחת ואחת בגמרא מוכי' דוקא שלא בחבורין כגון דנגע במת זה והלך ונגע במת אחר אבל בחבורין כגון סמיך שמיח לו מת על כתפו נגע במת אחר כדתייב' לה דברייתא בהדיא אינו חייב אלא אחד לכדמוכח אחת דמיא ועי' בשבועות הרשב"א ז"ל סימן ש"ד: ה' והיוצא מן הגמזא אינו מותר. ביד שם י"ג פ"ה ספר שפי'. וראיתי שהגיה ה"ר יבוסף ז"ל חומר ביניה מן הגמז' מבשומאה ומצילגה' שלא הותר היוצא מן הגמז' מכללן וסומאה ותגלחת הותר מכללן בתגלחת מטה וכו': ושומאה ותגלחת הותרו מכללן ביד שם פ"ה סימן י"א ח"ל המיר מותר בשומאה מת מטה ובתגלחת מטה ואסור ביד מיר כיון דהשואת כילג' מן שששש שישתה היום שן סכרי מטה עליו לשחות ור"ח"ס ג"ר במיר חלה מירוח על השבועה ואסור ואין ז"ל שאסור ביד מיר קדוש והבדלה ג"כ מיר אלא מדברי סופרים ע"כ. והכא בגמרא מתחם קא סזיס לה דנפקא לן מקרא דייין דאסור לן מירוח מן מטה כיון דהשואת אמתם בפ"ק דף ד' נפקא לן אליבא דר"ם מיתורא דאסור כמו שרמתי' צ"ל סימן ב'. וכתב עוד הרמב"ם ז"ל שם ספ"ו ויכיד הוא מותר בתגלחת מטה מיר שפ"ק ספר שפי' וכתב עוד הרמב"ם ז"ל שם ספ"ו ויכיד הוא מותר שהרי תגלחתו מ"ע שאמר במזויע וגלגל את כל שערו וגו' וכל מקום שאמה מולא מ"ע ולא חמשה הם יכול לקיים את שמיים מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את לא העשה והלא מיר שגלח בימי מור עבר על לא העשה ועשה בגמרא קדוש הים גדל פרע שער ראשו וכל מקום אין עשה דוחה את לא העשה ועשה ולמה דוחה עשה על תגלחת הנגע למירוח מפני שכבר נעמא הנייר בלרעה יומי תלונו אין עולין לו כמו שכתבו והרי אינו קדוש בהן ובטל (ובגמלחה) עשה מהליו ולא נפאר אלא לא חמשה שהוא חר לא יעבור על ראשו ולספק בה עשה של תגלחת הרעית ודחה אותה ע"כ: ובמת מצוה היינו שאין לו קרבנין אלא אם כשקורא אדם שיש ענין ואין מטה: והחייבו עליה קרבן אסם ותורין או בני יונה: ותגלחת אינה סותרת אלא שלשים יום אכילו גמיות מרובה: ו' תגלחת השומאה ביצד וכו'. ביד פ"ו דהלכות מירוח פי' י"א: תגלחת השומאה ביצד היה מזה בשלישי ובשביעי וא"כ"ה היה מוטל שכ חובה על המה מן השואת דמגפ"ס בכו קרא בואת הגמל החורה שהוא עטויין סבילה והיה מגלח בו כיום דהיינו שביעי דלכתובי ביה ונקל ראשו ביום ספתרו ביום הבטיעי

השביעי יגלתו וזיום השמיני יצאו מה בין זה למצורע
 שכן קץ שנים במצורע שאף הוא תגלתה שביעי כדמפרש בו קרא יגלת את כל
 שערו ורחק ממנו וסבר ויבד מחוץ לטלוא שביעי ימים וזיום השביעי יגלת את כל שערו
 ומביא קרבנותיו בשמיני אלץ אין ציונים כלום לענין הגהת קרבן אלץ שזה הנייר
 ספרתו תלום בשביעי כיון שהזהר וטבל הוי סבור כדכתיב ונגלת ראשו זיום ספרתו דמשמע
 סכרבו הוא סוכר ועומד כשהוא מגלה ואפילו אם אינו מגלה בו זיום: ומצורע שהרתו
 תלויה בהתגלתו שאם עבר קודם שנגלה עדיין אינו סבור עד שנגלה דכתיב והיה
 זיום השביעי יגלת את כל שערו והדר ורחק את בשרו זיום ועד שהגלה דכתיב והיה
 קרבנותיו אלץ משורב שמש שטובל בשביעי ומביא קרבנותיו בשמיני וכן אם לא טבל
 בשביעי עד שמיני אינו יכול להביא קרבנותיו בו זיום עד הס' אבל מצורע המגלה
 וטובל זיום שמיני שלו יכול להביא קרבנותיו בו זיום ואינו לריך אטרב שום לפי שהוא
 סבור ועומד משעת טבילה ראשונה טבל בתגלתה הראשונה דהא כתיב ביה וספר רש"י
 ז'ל: א"ל שזה שחרתו תלויה וכו'. גמ' בעיני קבלה ר' ספריין מר' עקיבא שאם
 גלה בשמיני מביא קרבנותיו בו זיום או לא וזה הגמולא למיפסד ללא קבלה ודחיה רבא.
 ואינו מביא את קרבנותיו אלא"ה היה הערב שמש. אית דמפרשי דמירי במצורע
 שאם גלה בשביעי יגלת את כל שערו והדר ורחק את בשרו זיום ועד שהגלה דכתיב
 ויבטח הוא דכתיב קתי לה בת"כ דאם גלה בשמיני מביא קרבנותיו בשמיני וכן מיר
 אמר לו ר"ש הסה מה בין זה לזיו אלץ חוזר על הגזיר דסבר ר' עקיבא אין מיר
 מביא קרבנותיו אלץ"ה היה משורב שמש שטובל בשביעי ומביא קרבנותיו בשמיני וכן אם
 לא טבל בשביעי אינו יכול להביא קרבנותיו בו זיום ועד הס' אבל מצורע
 המגלה וטובל זיום ה' שלו יכול להביא קרבנותיו בו זיום ואינו לריך אטרב שמש לפי
 שהוא סבור ועומד משעת טבילה ראשונה טבל בתגלתה הראשונה דהא כתיב ביה וספר
 רש"י ז'ל: והרי כתיב בארץ כל פירוטו של רש"י ז'ל: ואלץ כר"מ במ"ל שם פ' שני
 סימן ז'ל: הרי שמה בשלשי שבועות ואלץ טבל ונתאחר כמה ימים כשיסבור יעריב שימש
 ויביא קרבנותיו למחר טבל והאריב שמה ואחר קרבנותיו אינו מחליף למנות עד שימש
 שפחתו אבל עלתו ואשמו אין מעכבין אהו כמו שכתבו ע"כ. ועיין בספר קרבן אהרן
 פ' שני דפ' מלועד שהכריח בנדרת הסופת ז'ל דגריס הסה בברייתא גבי מלועד ואם
 גלה בשמיני אינו מביא קרבנותיו בו זיום דברי ר' עקיבא אלץ ר"ש וכו' ושכן גריס
 הרמב"ם ז'ל: פ' המעשה והר"ם ז'ל: פ' בתרה דמסכת נעשים. וביד פ"ל דמלועד מחוסרי
 כפרה סימן ז'. ומגלתה שכתב ה"ר יוסף ז'ל: ואינו מביא את קרבנותיו אלץ"ה היה
 מעורב שמש פ' אחרי שחרתו דהיינו אחר תגלתו ע"כ: ז' ושוחט את השלמים.
 פ' שוחט את השלמים ראשונה ומגלה אחר שחיטתו כי תגלתה שחרתו אינה אלץ אחר
 שחיטת הקרבן וסבר ר' יהודה שהשלמים הם ראשונים ועל כן מגלת אפילו אחר שחיטתו
 בלבד כי מותר לגלה על סמך וכו' זה הקרבן הראשון שהקריב ור' אלעזר סבר שחיטתו
 האשחא ועל כן מגלה על הכהן: ואם גלח על אהרן משלשתן פ' אהו סהקרי' ראשון'
 ה"ר יוסף ז'ל: ומגלתה עליהם. פ' שהיה תגלתו אחר שחיטתו הרמב"ם ז'ל: ומחזק
 פ' רש"י ז'ל: שמשעב עיריהם. ז'ל: פ' ש' שלמים מגלה. וביד פ"ל דמלועד מחוסרי
 כפרה ר"ע ז'ל: על זבח שכתוב בו פתח אלץ מועד דהיינו שלמים. אחר המלקט וזין
 שאמר שכתוב שעל השלמים יגלת דין הוא שיקדמו תוס' ז'ל: וכן דעה רש"י ז'ל: כמו
 שאכתוב בסמוך וזה תוס' ז'ל: עלום האלץ"ה למה הקדים שפחת עולה ושולמי אלץ
 שם ביד פ' אהרן כהן וכו': והיה תגלתה תחלה ואח"כ העולה והאלץ"ה שלמים ואח"כ מגלה
 וכמו בנחוסת י"ט הרמב"ם ז'ל: ס"ל דכסודר הקרבנות לא פליגי ר"א ור' יהודה
 שהרי בפרשה כך הם סדורים בשמי' ולפיכך נקטינא ר' יהודה שפחת עולה ושולמי
 ובעלה הוא דפליגי דר' ס"ל אחר השלמים ור"א ס"ל אחר שפחת קודם שחיטת העולה
 והשולמי אלץ דקטק ר"א לטון יתר לומר שהשפחת קודמת בכל מקום: ושוחט את
 השלמים אית דגריס שחך ולפי' ההואו' אהי ספיר גריס וסחך וי"ט: ונשחטו מקדים
 לשחוט אהרן: ומגלתה עליהם. ר"ל אהרייהו וכן פ' הרמב"ם ז'ל: אחר שחיטתו
 שהשפחת קודמת בכל מקום. בדכתיב והקריב את אשר להשחט ראשונה ואפילו
 דהוא הקוף קודמת לעולה בשהה ק"כ כאלו בנזיר הוא קודמת שיהא מגלה עולה רש"י ז'ל:
 ואם גלח על אהרן משלשתן י"ט: שחטתו הוא וסחך בסמוך כיון סימן ז'. וזה
 כפ"ק דנדרים דף ד' ובפ' ואני דף כ"ח ובפ' אהוהו מקומן דף ל"ה ובפ"ק דמנחות
 דפ"ה ונפ' משקלי דף כ"א: ד' רשב"ג"א וכו' פ' ואני דף כ"ו וירושלמי דף ג"ד וביד
 דפ"ה דמלכות מירוח: ומשלחה ומניה. בפ' רע"ב ז'ל: לריך להביא והאם גלה במדינה
 בירושלם וכו'. ובמאנה רבי' להביא לא היה משלח וכו' וכן הוא בבבלי בנמרות שראיתו
 וגם ה"ר יוסף ז'ל: כן הגיה אלץ בירושלמי אין כתוב שם מלה לא. וכתיב ה"ר יוסף ז'ל:
 וכו' אלץ גלח נרסין לא ל"ע ולפי' הספרים דגריס' לא לריך לומר דקאי האי דל"א אהרי'א
 היה משלח וכו' ע"כ. וכתיב רש"י ז'ל: וספרים שכתוב בהן ואם גלה תחת הדוד של אש
 יא' ששחטתו הוא דלא גריס' היו במתני' אלץ בנמרה בברייתא. ומפרשי בברייתא קודם
 ששחטתו תחת הדוד היה טעל מן הרובע וותן על הטיעור של ראש מירוח ואח"כ משלחו
 תחת הדוד וי"ל: פ' בנמרה מביא קרבנותיו בתגלתה אחר תחת זבח מנחתו יא' תחתיו: ואם
 גלח בנמרה חוץ למקדש דהיינו בירושלם במקום שהוא רואה לבעל את שלמי וותן שערותיו
 היה מגלה חוץ למקדש דהיינו בירושלם במקום שהוא רואה לבעל את שלמי וותן שערותיו
 על האש שם ה"ר יוסף ז'ל: עוד כתב זה שכתב המה' ז'ל: במדינה בירושלם לזום
 בריסא לריך דבריו עמומנין הרבה כי בהלמוד אמרו שאסור לגלה במקדש משום דהוי
 זיון וא"כ מותר לגלה בירושלם וא"כ למה לא יגלה תחת הדוד כיון ששחטתו גלה
 בירושלם וא"כ שמיני' א"כ יבטלו במקום שנגלה ושולמו שם תחת הדוד וכן כתבו מהוספת
 לבעלם בכל העיר א"כ יבטלו במקום שנגלה ושולמו שם תחת הדוד וכן כתבו מהוספת
 וגם פ' מדינה אינו אלץ חוץ לירושלם וביירושלמי תחיל ר' מאיר אומר הכל משלחין וכו'
 חזק מן המנה שנגלגלין אף אינה רואה כ"כ כי גם ירושלם היא ככלל גבולות וכלל מקום
 שזכיר במאנה מדינה ר"ל עיר והיינו ירושלם וא"כ מעכבת ר"ה רפ"ל עכ"ל ז'ל: עוד
 כתב ר"מ ס"ל דאף המחובר הבאה משלה ע"כ. ועוד ראיתי ספק דל"ה הבי"ת בשב"ל

וכן נקד כמה מקומות ואולי שונתו ז'ל: להגיה במי דברים אמורים כמו שהגיה כן במי'
 בתחתי' דבס"פ משוח מלחמה. בפ' רע"ב ז'ל: דלא כתיב מניח שער תחת הדוד אלץ
 בזיר מורו. כתב עליו ה"ר יוסף ז'ל: ולי נראה לומר ע"כ כי הוא מחובר בטלה כי
 הנייר אינו מביא קרבן שלמים כשהוא מגלה תגלתה שפוחתה אפי"ה אלץ אסור לגלה במקום
 הכסול כי האשם שלו איש מחבט אלץ במקדש ע"כ: ר"מ אומר וכו'. ר' יהודה יש
 לו סגרה אחרת בברייתא דספרים כאן וכו' והוא היו משלחין וממליין כאן וכו' לא היו
 משלחין וזכמיסו אמורים הכל לא היו משלחין תחת הדוד חוץ מן סבור שבמקדש שמיני
 שנעשה כמאור ושם מתני' אפי"ה דחמיס. והביא הרמב"ם ז'ל: בפירושו מילתיהו
 דחמיס. וביד פ' ששי דהלכות מירוח רמ"ז ז'ל: ובס"פ סימן ג' ויש להסתפק אם הוא
 ז'ל: לא היה גורם מלה לא במתני' ומגלה שהיה תחתה כדעת ר' יהודה ואפשר שזה היה
 דעתו שפסק שם כ"ר יהודה רש"י דרביס פליגי עליה כמו שהביא בפירושו דעת החמים
 כדכתיב: וכן היה מבשל וכו'. ירושלמי ר"ש הוטרד מן המבול ור"ש בכל מערבין.
 וביד כולס מתני' ע"כ דף ס"ו י' שם פ"ה סי' ז' עד סוף סי' י"ב: או שורקן שאינו
 מבושל יפס רש"י ז'ל: ועיין במ"ס בפ' כל שעה סי' ו' וזמ' בנמרה בברייתא דלאחר
 שנגלחו נוטל מן הסוכב שהשלמים מתגלגלין בו ונותן על שיער התגלתה ומשליכו תחת הדוד
 של שלמים וכן כתב גם ביד: ר"ש אומר ר' יוחנן ספ"ק דמגלה. ובברייתא וגם במתני'
 דכסף פירקין מנחה לר"מ ב"ס חמיס וכו' אלעזר הוא פליגי עליה ודרים הכי ואחר
 ישחם המיר וין אחר המעשים כולם ברייתא ופי' רש"י ז'ל: אחר המעשים כלם ואחר
 התגלתה ותגלתה מעכבת ע"כ. והיינו דלא הני הוטרד לגלה לפי שסבר גלה שהרי גלות
 מעכבת ע"כ. בפ' רע"ב ז'ל: מה הסה אחר מעשה יהודי' פ"י רש"י ז'ל: דלאחר גלות
 עידי תופס אף כהן אחר מעשה יהודי' אחר קרבן אחר מעשה עדיין לא גלה ותגלתה לא
 מעכבת ע"כ. ופרקיין ויאמא עד דליכא תרוייהו קרבנות ותגלתה דהיא אחר תגלתה דאחר
 אחר כל עבודת הקרבנות ומשני אי הכי ג"ש דאחר אחר למה לי. ובספ' הרמב"ם ז'ל:
 שם ביד הלכה כר"מ אע"פ שהמנהג כחז שאלין הלכה כר"מ: י' גלח על הובח
 תוס' ז'ל: בלנד לזין דף פ"א. ופי' ה"ר יוסף ז'ל: גלה אחר שחיטה זבח אהרן:
 וזבחי פירות וזבחי שקריב אהרי הגלות. ע"כ. עוד כתב גלה על החמשה י"ט דגריס
 בזה דגלה על העולה ועל השלמים ברייתא: בפ' רע"ב ז'ל: דאמר' לעיל לר' אלעזר
 וכו'. אמר המלקט וכמו שכתבתי לעיל פ"ג סימן ג' וגם בפירקין סימן ג': ר"ש אומר
 אורחו הובח לא עלה לו ושאר כל הובחים עלה לו כו' ור' שמעון סבר דאם גלה
 על עולות נדבה ושולמי נדבה יא' עכ"ל ז'ל: אמר המלקט: דאמר קרא דגריס על
 האש אחר תחת זבח השלמים ולא כתב אחר תחת זבח שלמי' אלא אפילו על שלמי נדבה
 יא': אורחו הובח לא ערה לו ויביא זבח אחר במקומו והיינו שפחת דתגלתו כשרה דהואיל
 זבח אחר שגמלא כשר הוא כדתיק בריס זבחים כל הובחים שכתבו אלץ לשמן כשרים הבא נמי
 כשרה לתגלתו אלץ גלה על החמשה שפחה אלץ לשמה מודה ר"ש דתגלתו פסולי' לפי
 שזבחו פסול כדתיק הסה חוץ מן החמשה שפחה אלץ לשמה שהיה פסולה רש"י ז'ל: ואם
 גלח ער שלשתן פ' אחר שחיטת שלשתן ה"ר יוסף ז'ל: ואם גלה על שלשתן פסול
 ואחר שהקריבו שלשם נמלא אחר בלבד כשר התגלתו כשרה לר"ש שהרי על זבח כשר נמי גלת.
 ופי' הרמב"ם ז'ל: שם פ"ה כל מקום שאמרן תגלתו פסולה הרי הוא כמי שנהגל בסוף
 ימי מירוחו שהוא סותר שלשים יום ומגלה מונה שלשים יום אחר התגלתה פסולה
 ויביא קרבנותיו ע"כ וכתיב הרב בעל כסף משה שדך פ' שם המעשר והם דברי רש"י
 ז'ל: בנמרה וזהו שמשמעו הרב ז'ל: שאין לו פירות רש"י ז'ל: סכן כתב בכמה מקומות
 פ' המעשר וכו': ויביא שאר הובחים פ' הובחים הפסולים שהרי ז'ל: יא' ר' אליעזר
 אומר סותר את הבל לא כל הימים קאמר אלץ אומר כל הקרבנות דלי סותר
 ימים קאמר הא שמינין ליה לעיל פ"ג דאמר אינו סותר אלץ שבעה משום דהוי לאחר
 מלאת וכו' ומתברר דקרבנות הוא דפליגי מדקתיב וזכמיסו אמורים יביא שער קרבנותיו
 ויטור סבל דל"ה דאף קרבן אלץ עלה לו ונריך להביא אחר. עיין אחר אחר
 רב מאי סותר נמי דקאמר ר' אלעזר סותר את הכל וז"ל: זבח ראשון דליו עולה
 לו אלץ אפילו אותן שהפריס תחלה לריך להחליף ויביא אהריס בנמרון וזכמיסו אמורי'
 אותו ראשון בלבד לא עלה לו ונריך להביא אחר במקומו אלץ שער קרבנות שהפריס
 אינו לריך להחליף אלץ לבעיהר יא' אותם ה"ר מתברר דקרבנות פליגי מדקאמר
 רבנן דביא שער קרבנות ויטור אלמא דשמעין מינה דר' אלעזר סותר אותן קרבנות
 שהפריס תחלה אינו יכול להביא לקרבנותיו ואמרו לו רבנן מביא ומעשה וכו' ושולמי ז'
 הוא דסותר ותו לא לדברי הכל. רש"י ז'ל: וז"ל הרב ר' יוסף ז'ל: סותר את הכל פ' אפילו
 הקרבן ששחט בירושלם וכו'. וביד פ"ה סימן ג' וישלחו חוץ מן הרובע וותן על הטיעור של ראש
 כעון שלא יעד ששחטתו בירושלם וכו' וז"ל: אמרו לו. וישלחו חוץ מן הרובע וותן על הטיעור של ראש
 אמורים יביא שאר קרבנותיו ויטור. תוס' פ' כ"ד לזין דף פ"א. וביד פ' שני
 דמלכות מירוח כו' ד'. והגמרות מתדמור היתה ואלץ לית ברישא וכן הוא בירושלמי
 וכן הניס ר' יוסף ז'ל: אלץ איכא עיר אחרת דקראת תרמוד כדליתא בפ"ק דיבמות
 דף ס"ו ובפ' דם הדיס דף ג"ו אי מקבלין גרים מתרמוד ושמה שגם שם לריך לזכות
 תדמור ולא מלתי הכרה אפי' מן הערוך:

פרק ז' מ"א בהן גדרו וגזיר וכו'. ביד עד סוף סימן ג' פ"ה דה"ל מירוח: אבל
 מישמאין למת מצוה. כתבו תוספות ז'ל: מדקתיב בנמרה ע"כ לפי' ר'
 אלעזר ורבנן בבבלי גזיר וכו' ויטור אלץ כי אולי כתיב דהדי אלץ כל דהו וחד לחודים בני
 איסוריו נינהו למת מצוה ומגלי' דה"ר וכו' מכאן מוכיח שאין לגרום במשמיני בפירוש
 ומימשלחין למת מצוה ברישא דל"ש למה לו לקדק בפלוגתיהו: שאל על המעשה להדיא
 מגלי' ע"כ. וגם הרי"ק ז'ל: מחזק וכתב בכל הספרים ל"ג זה: ואל ימא גזיר שקדשותו
 עדיפא כיון שהקריבא תורה להביא קרבן כן שומתו מן שאין כן בבבלי נמי' ישמח מיר
 ואל ישמח כהן ואפילו כהן הדיוט ולמ"ל ישמח כהן ואפילו כהן גדול: בניור קרדושרו
 קרדושרו שעה. ואפילו אמר מיר עולם מ"מ מיר פסחם הוי שלמים יום חוס' ז'ל: ולפי
 זה משמע ק"ה דל"ג בתמי' בפלוגתיהו אלץ כהן פסח. אכן הרי"ק ז'ל: הניס בפירוט
 ואל ישמח אפילו כהן הדיוט אמרו לו ישמח מיר שקדשותו קדושת ששה כו' ז'ל: וביד פ"ג
 דמלכות

(*) א"ר דתמא פירש"י של מים מיר אינו מרש"י ז'ל: כי אם מחמת רביס ידוהרה כן רביס ברוך ז'ל: ספקא בשם הריב"ן כמ"ס בש"ס שהדס שלנו ע"פ כתב ד', וליכ' בש"ס מערכת גדוליס אהי ש'
 בשם הרב די גלילי ע"כ.

דהלכות אבל סימן פ' ב על אלו המומאות וכו'. ר"פ גיד הנסה וזבדק ק'. וזכור
 י"ד ס' ס"ס: על התם ועל כוית מן המת. בגמרא צירקין וצ"ל האם מקדש
 צרייחה כמו שכתבתי ס' סימן ח' גרסי' בבעת פירוחו של ר' מאיר א"ר יהודה
 לתלמידיו אל יבסו תלמידיו מחיר ללכת מפני שקגתריס הם דחק סומכות ונכנס וכו' פעם
 ר' יהודה ואמר לתלמידיו אל תדך אמרתי לכם אל יבסו תלמידיו מאיר ללכת מפני
 שקגתריס הם ויולד הנחתם סומכות לנכנס ונסה לפני על המת ועל כוית מן המת אם
 על כוית מן המת מנלה על המת עצמו ל"כ ואמר ר' יוסי ואמר מאיר כבוד יהודה כעם
 יוסי שחק תורה מה תהא עליה ואין לה ר' יוסי בנת שאין עליו כוית צדק ופרך עלה
 בגמרא ועדיין יאמרו על אבר ממנו מנלה על כוולו לא כ"ס ואוקמוה דמאמר ר' יוחנן
 אמתיה' דר"פ שני דהלכות בנפול שלח נתקשרו אבריו גנידין יפה הכה נמי ורבה עקי'
 לה כדפי' רע"ז והוא נ"כ מה שפי' הרמב"ם ז"ל ועיין בגמרא צירקין סוף דף ק"ב
 וריש דף ק"ג דמשמע משם דרבה גופיה חזר בו ולכ"ח חזי קב עמומה געיקין בין בגמרא
 עמומה בין בזבדק בנין בין ברוב בנין בין בשדה ובעגלות וכדפי' רש"י ז"ל ומהלך צ"ל שאל
 פי' אחר היה לו להרמב"ם ז"ל בזהוה סומא וכמו שהגיהו ג"ל חוס' ז"ל על"ס ובגלל דבריהם
 להבו דמשיקרא לא נרסיין מלמה דרבה אלף מכה סוף סוגיה דבדף ק"ב י"ס דגרסי'
 לה הכה. ובר"פ שני דהלכות נקב רע"ז אפרושי כחירייהו דר' יוחנן. ועיין ג"כ
 בחוס' ומהלך דף כ"ו. וזכר ר"פ שני דהלכות עומות מת סימן ג' י"א י"ב.
 וכוליה פירקין דף סוף סימן ג'. וזכר הלכות מירות והנה פירש באוקמיהו דר' יוחנן
 וכאוקמיהו דרבה. בפי' רע"ז א"פ שאלו שלם כתב הר"ם ז"ל פי' שאם הוא שלם
 תיסק ליה ממנלה עליו א"פ שאין בכולו כוית מטעם אבר מן המת שהרי האברים אין
 להם שיעור יום' א"פ אמרין ס"ס ב' ברוב בנין או רוב גוף' שלגמתי לבד שאין עליהם צדק
 כלל ולפי שאין רוב בנין ורוב מנף' להו מת ע"כ. עוד כתב גמרא דרבה אמר לא נכרסה
 אלא לרוב בנין ולרוב מינו שאין בהן רובע עמומה. חוספות לרבותא נקב שאין בהן
 רובע עמומה דשיעורא דמיר' הו' בהו' קב אלף לרבותא דא"פ שאין בו רובע עמומה הו'
 מנלה עליו כיון ס"ס ב' רוב בנין או רוב מנף' אבל אם אין בו רוב בנין או רוב מנף' אינו מנלה
 אלא' ופי' חזק רוב ע"כ. ובהו' כהנהגה ר"פ הרמב"ם ז"ל שהפסד בלאוסם א"פ שאין
 בהם רובע סקב עכ"ל ז"ל י"ג לבון הפרש כמו וי"ל אלוים. מלא תרודו ד"ב חוקיה אמר
 דשיעורו מנלה ספק היה ור' יוחנן אמר שיעורו מנלה חסמי ונהו' נמי פליגי בשיעור מנלה תרודו.
 ידוע' ר' ינאי אמר או בקבר אפילו נגע בקבר אדם הראשון הברייתא אמרין מסרס קריא או
 בקבר או בגמא הוא חתי בר קפרא ואמר או בקבר או בקרב ע"כ. על השדרה ועל
 הגרלגרות. בגמ' בעי חי שדרה וגוונולת הן או דילמא או שדרה או גוונולת ולא אפשר
 צדיה. אבל הרמב"ם ז"ל ס"ס בפי' דהל' מירות מני להו בתרתי שמהם שם שניס עשר עומות
 שהנייר מנלה עליהן שחא פירש על המת דקתי ברישא דמת' כחתי בהוקמיות
 כמו שכתבתי ח"ל ס"ס א' ס"ס ב' ולא הו' שיעור עשרה עומות שמינו אלא נעט מיר צלחת
 מהן או נכחה או האביל המיר עליה או האביל העומתה על המיר או היה המיר וחת
 מאלו העומות צלחל את ה"ז מנלה תנחה עומתה ומיבא קרבן עומתה וכו' את הכל
 חוץ מן הקרבן שחית ממתה בנגע שאי אפשר שיעט בכולו שהרי אינו גוף אחד אבל אם
 כשאו או נעמא צלחלו מנלה חוץ מיר שנגע בנפש המת אפילו ע"ס כשעורה או כשאו
 ה"ז מנלה עליו ומיבא קרבנות עומתה וכו' את ה' הקודמין ואין ע"ס כשעורה מנלה כשאו
 אבל אם נעמא נגוע חרץ העמים או צדעה שחרש קבר צחוכה סוף מעמלין בנגע
 ובנפח או שהאביל עליו ועל אחד מן השחים עשרה שריגים היולדן מן האלולות או
 שפירש היולדות או הגדרו או מלטה או נמל או יולד או בו שנטמא צלחל רובע עמומה
 שאין בהן רוב בנין ולא רוב מנף' או שישא דרביעייה דם מן המת שהיה עומתה
 בנגע ובנפח ובחל או שנטמא בגול או בדופק סוף מעמלין בנגע ובחל או שנטמא
 בצדק מן החי או בחצר מן המת שאין עליהם צדק כרלו ה"ז חוט סותר ע"כ. והנה
 צדקת הפרק כחצ וחלו עומות מן המת שהמיר מנלה עליהן. ד ועל הנפול ואפילו לא
 נתקשרו אבריו גנידין. וי' וקשה דהב' רבך. ג ועל כוית לל. ד ועל עמומה סוף רוב
 מנף' עמומה א"פ שאין בהן רובע הב' ד ועל עמומה סוף רוב בניינו סוף רוב
 שאין בהן רובע הקב. ו ועל חזי קב עמומה א"פ שאין בהן לא רוב בניינו ולא רוב מניינו
 וכל עמומה יח' משל מת אחד ולא משני עומות. ועל השדרה הבאה ממת אחד. ח ועל
 הגוונולת היא ח' מת אחד. ו ועל אבר מן המת הבא ממת אחד. י ועל אבר מן חתי אחד.
 אחד שיש עליהם צדק שראוי לעלות בו ארובה בחי. יא ועל חזי לוג דהב' שמת אחד.
 יב על מנלה חסמי קרבן המת ע"כ: על אבר מן המת. וכו' שיש עליהם צדק כרלו
 כ"כ. ולא אין עליהם צדק כרלו' פלוגתא דר' יוחנן ורי' לקס ר' יוחנן אמר אין המיר
 מנלה דכבי' משמע דיוקא דרישא ורי' לקס אמר המיר מנלה עליהם מלול קתי צדישא
 כדפרי' דקתי גמור דרתי מדיוקא דרישא ור' יוחנן מתיר דהא דהדר קתי רביעייה
 דם לאסוקי מדר' עקיבה דלמר דם הבא משני מתים ממנלה בחלל קמ"ל. סיפא דמנחה
 אחד געיקין ורובע עמומה נמי הדר קתי ליה לאשמועי' דעל אלפן הוא דלחין המיר מנלה
 אבל על מנעו ועל משאו מנלה. ופי' רש"י ז"ל בדף ק"ג ע"כ וכן ללא קחמא אקחמיו
 כל שבו בשעורה ע"כ. וקשה ד"כ א"כ תיסק ליה מנפח ע"ס כשעורה כמו
 שהקשו בעלי התלמוד קודם לזה ס' דף ק"ג ע"כ וז"ל הגמרא והזי קב עמומה חזי קב
 עמומה חזי רובע עמומה לא הכי דמי אלימא דרתי' כהון ע"ס כשעורה תיסק ליה חסום ע"ס
 כשעורה ומאי ארייא רובע ומשני אלף דליקמה אקחמיו פי' שעתק דקב קחמא או
 כעשר שאין בהן ע"ס כשעורה וקמ"ל דאי חתי בהו חזי קב מנפח על מנעו ועל משאו
 ועל חלפו פחות מנפח קב ה"א דאפילו על מנעו אינו מנפח לא שאין בו ע"ס כשעורה
 קמ"ל סיפא דקין דמיר רובע עמומה א"פ דלחין בהן ע"ס כשעורה ממנלה בנגע ובנפח
 כולג"ד לפי מה שהתקתי מפרשות חוס' בשלן קבר ומשנה קת' אכן רב"ז ז"ל זה לשונו
 גם כן וקמ"ל דאי חתי בהו חזי קב מנפח על מנעו ועל משאו ולא חלפו פחות מנפח
 אפילו על מנעו אינו מנפח לפי שאין בו ע"ס כשעורה ע"כ וע"כ ז"ל רובע עמומה
 דם. והפ"ג דרביעייה דם ממנלה בחלל וכו' כ"כ בפי' רע"ז. ובגמ' הויא ר' יהודה
 אומר שם דבריה ר' עקיבה משמא וחכמים מטעמין על אבר מן המת שבא משני מתים
 ועל אבר מן החי שבא משני בני אדם ועל חזי קב עמומה שבא משני מתים ועל רביעייה

משלים את שפאר ע"כ. וז"ל תוס' ז"ל הפר לעבדו ויאל לחירות שנתחרר אח"כ משלים
 נזירותו והפר לאו דוקא אלא כלומר מיחה ע"כ. כתב הרמב"ם ז"ל בפי' אחרון להלכות
 גדרים אמר דבר זה או אחרו גרין להוליך בשפתיו ואם הפר בלבו אינו מוסר אלא
 המכעול כמו גרין להוליך בשפתיו אלא מבטל בלבו וכופה אותה לעשות בין ששנה בין
 לא ששנה צמל הגדר ע"כ. והטעם עליו הרמב"ם ז"ל שם ממתי' דקתני שהוא כופה את
 עבדו ואינו כופה את אשתו. וראיתי שכתב הר"ר יוסף ז"ל שהוא כופף את עבדו ואינו
 כופף את אשתו. צ"ל רע"ב ז"ל ורמב"ם ז"ל פי' וכו'. אמר המלקט וכן ספק בנספר סיד
 פ' שני דהלכות מירוח הרמב"ם ז"ל הצינו וכתב שלשון המשנה העיקרי הוא כך הפר
 לעבדו ויאל לחירות משלים נזירותו ודעת הרמב"ם ז"ל הנכונה יאל לחירות ומשלים נזירותו.
 וכולהו מהני' שם סימן ע"ו ז"ל וי"ח ז"ל וי"ט וס' ספק כר מאיר. וכתב מהר"ם ז"ל שכתב
 שהוא ז"ל היה גורם ר"מ אומר יסהר ר' יוסי אומר לא יסהר ולפי זה חזר בו ממה
 שפי' במשנה דמשמע וכתבתינו' אמר לא יכה וכו'. וכתב הרמב"ם ז"ל והביא שם ביד פ"ח
 דהלכות עבדים סימן י"ו. ועבור י"ד סימן ר"ל"ד בדרך רפ"ג ע"ה ובסימן רס"ז: ב גזיר
 שגבר. תנחת ספרה ביום שלשים ואחד שט: ובדורע לו שהורא ממוא. בשומחה מת
 בין ששמה בתוך מלחה בין שנעמא לאחר מלחה לבו ביום קודם שהציב קרנותיו ושנחל
 אם שומחה ודעה היתה בשעה שנעמא ר' יוסף אומר לא יכה אלא אם לא נעמא ר' יוסף
 הכאה קרנותו ופילו נעמאה ידועה אינו סותר אלא ו' כדתי' לעיל ס"ג מינין מו
 שמרק עליו א' מן הדמים ונעמא ר' אליעזר אומר וכו' והאוקומה לדברי הכל שצעה
 סותר ותו לא רש"י ז"ל: שוממאת התהדום. וכו' לשון רע"ב ז"ל עד דהלכה היא כך
 כגזיר. אמר המלקט וכדכתיבנו' אמר לא יכה וכו'. וכתב הרמב"ם ז"ל שפי' דהלכות
 מירוח ולא אמרו שוממאת ההדום אלא למה בלבד אצל הרוב לא שברי ידע בו זה שחרנו ע"כ.
 והרמב"ם ז"ל הצינו שם על זה: אם עדי שלא גרלח בין כך ובין כך סותר. מוקי לה ר'
 יוחנן בגמרא כו' אליעזר דאמר בסיפ פ"ג מינין דהגללה מעכבת דכתיב ואחר יסהר
 חזקין אחר המלקט וכתבתינו' אמר לא יכה וכו'. וכתב הרמב"ם ז"ל שפי' דהלכות
 אה הכל דאי לרבנן כיון שמרק עליו א' מן הדמים שזב אינו סותר ובלאשה אחרייה
 דפי' רש"י ז"ל קבצר רבא דמתני' נניי מתיאקמא כדבין דלע"ה דנעמא ס"ל לרבנן
 דהנחת לא מעכבא. מידו רבנן דלגבי עוממא ההדום חשיבא ואם נודע לו עד שלא
 גלח קפסיק והני בין שנעמא לפני מלחה בין שנעמא לאחר מלחה אלא נודע לו לאחר
 מלחה קודם גלוח אפי' דהביא קרנותיו סותר דבין מידו רבנן לר' אליעזר דהנחת
 הוה חסובה לענין שוממאת ההדום דהוי כגליו מודע לו קודם מלחה וסותר את הכל:
 ובמצא את צפ על פי המעורה ממוא. משום דספק שוממאת ברה"ט ספקי עמיה נמצא
 משקע נגדו הוא בשלשון כפול צ"ל רע"ב ז"ל ורז"ל להעביר עליו אקלומס: שרגלים
 לדבר. ע"י מ"ה החי"ט לטון פירושו לפרוש הרמב"ם ז"ל ועיין על לטון הרמב"ם
 ז"ל. וביד פ' שפי' דהלכות מירוח סימן ט"ו עד סוף הפרק: ג המוציא את בתחלה
 כתב הר"ר יוסף ז"ל בפי' גרס' ו' המשנה אחר משנת כל ספק ע"כ: מ"ד אמות
 ועד ח'. צ"ל המוכר פירות אכא מאן דמוקי לה כרבנן דס"ל ההס במתני': ד' אמות
 על שם ודקס' כבר רע"ב ז"ל ויאל מאן דמוקי לה כרבנן דס"ל ההס ב' אמות על ח'
 והרי תנאי לניבא דר"ש דר"ש בן יהודה ס"ל ההס כדכתיב דס"ל ההס במתני': ד' אמות
 וכופה דקתני' בודק ממנו והר"ן עשרים אמה מירי כגון דהני שלשה תמים הוה נפלים
 ומערה לא נפלים ארכה שהוא חר' שם ומערה השנית שמונה הרי עשרים אמה ופרכי'
 מדרבא בנפלי הא לא נמי בנפלי ואל' חנוני סבי הויין ומשני חדא בנפלי אמרין דמי' כדכתיב
 לא אמרין. ועיין במ"ה בפי' הר"ר שמעון והר"ם ז"ל בפי' ששה עשר דהלכות דלתי' את
 מתני' כרשב"ג דאמר ההס במסכת בבא בתרא הכל לפי הסלע. כמלא מסה וקובריה. לא
 גרסי' לה הכא דגבי חר' הקבר הוא דמיתני' פי' המוכר פירות תוס' ז"ל וכן כתב רשב"ם
 ז"ל פי' המוכר פירות דף ק"ב. אבל הרמב"ם ז"ל גרסי' לה בפי' דהלכות שוממאת מת

ובירושלמי תמן בפי' המוכר פירות תמין ועושה חר' על פי המערה שם על שם כמלא
 משה והכא הוא אמר הכין תמן מלא הכיפה שוממאת ברם הכא מלא מסה חותמת משמע
 דמי דהכא קתי' כמלא מסה וקובריה והתם לא קתי' מלא וקובריה. וגם הר"ר יוסף
 ז"ל הביא שם וכתב בפי' מתי' וי"ל לפי הכיפה כי מלא ז' אם פי' בין ראשון לשני
 לא שמה מד' אמות ולא יותר מה' או כל מלא מסה וקובריה ששנינו הוי שכונת קברות
 ועל כן צריך לבדוק משם עשרים אמה כי מלא מסה וקובריה הוי שיעור המזר וי"ל
 ע"כ. ועיין עליו כמה שכתבתי בפס"ו דהלכות בפי' הר"ם והר"ם ז"ל בסיון ג' דתימין
 למתני' נניי ההס. בפי' רע"ב ז"ל ולפי שפסמי' בודק. אמר המלקט בפי' ששה עשר
 דהלכות לשונו שפסמי' חופרים וכו': ובודק הימנו ולהלן וכו'. פי' רע"ב ז"ל צריך
 להניח דהכי ס"ל לרבנן וכו'. וכתבו תוס' ז"ל בפי' המוכר פירות דף ק"ב בודק הימנו
 ולהלן עשרים אמה רגילין הוי להניח לד מרגלותיו כלפי המערה ומיירי כשנמלא ראשו
 בודק לכלן עשרים אמה ע"כ: שרגלים לרבר. שהיא שכונת קברות מדלחנה ג'
 בתוך כ' אמה שיש בין זה לזה מד' אמות ועד ח' ועשוי מלא א' בתוך עשרים אמה
 אמרין אחרמיו אחרני ללא נקבר שם אלא אחד שאינו זה יקדי' אם מלאו מתחלה היה
 רשאי לומר למקום אחר וטעמו ואלה הנוצחין אבל עכשו שוממא שלשה עשרים אמה
 צ"ל עשרים יש לומר שהיא שכונת קברות רש"י ז"ל. וביד רפ"ה דהלכות שוממאת מת
 ובסימן ג': ד כל ספק בנגעים וכו'. ביד בפי' שפי' דהלכות מחוסרי כפרה סימן ב'
 ובפי' שפי' דהלכות שוממאת ידעת סי' ה' ו': בשבעה דרכים בודקין את הוב.
 עד שלא מקל לפומחה וכו' משמקל לפומחה וכו' כן היא הנכונה בירושלמי וכן הוסיף
 במשנתו על החכם הר"ר יוסף שאכניו ז"ל. וכבר כתבתי ביום קדושין להכא נגסיין
 בשבעה לשון זכר: במראה. פי' רש"י ז"ל שראה שד או דבר אחר וכפדה מתחתו
 והוי אינו: משונקל לשימארה ויבה שסבר ראה שלם ראייתו טיב אין בודקין אותו שנגלים
 לדבר שלא בא מחמת אונס אלא מחמת זיבה ממש עכ"ל ז"ל. ועיין במשנה ב' שפי' שני
 דזבין: אונוס ופסיקין עיין במ"ה בפי' שפי' דמסכת ט"ו בסוף פי' רע"ב ז"ל בפי' דהלכות
 במקום יהודה נחמיה. ובמשנה גרס' ר' נחמיה פוסק וכן הוא ברביט עובדיה ז"ל.
 ירושלמי דפירקין ורפ' הכשרפין כיני מתיתת ר' נחמיה פוסק ואחמיה מתייב' שנגלים
 לדבר ע"כ. ועיין כמה שכתבתי בנסדרין ר"ס הכשרפין. והכי מפי' לה הרמב"ם ז"ל
 בפי' דהלכות רוח ובמירוח נפס וכו' כמלא במתניתין: דף גזיר היה שמואל
 וכו'. ביד פי' דהלכות מירוח סימן ט"ו מפי' דמיר שלם סיה: מה מורה האמורה
 בשמשון גזיר. כדכתיב כי מיר חלפי' יהיה הכער מן הכען ונראה דלשאר דהרננס
 יוכתן בן עזיאל פליג אמתי' שחרנס ומורה דלשמן ומספר דשמואל תרגס ומרות אינש
 ונראה שגזר סודת ר' יוסף הכא במתניתין: א"ר יוסף מפי' ה"ק ליה ר' יוסף לר'
 בהורא והוא אין מורה דכתיב הכא גבי שמואל אלא של בשר ודם ור' נהוראי שסיב
 לו לר' יוסף הכי הסיב לו והלא כבר נאמר ויחמר שמואל אין אלך ובמע שאלו ורנני
 שכבר וכו' ואי ס"ל דלן מורה אלא של בשר ודם הויך הוה הבטחתי על מקום שהצפתי
 ויתרו על פי רוח הקודש דנבואת אמו שאלה היא עליו מורה של בשר ודם אלא ודאי דהאי
 ומורא דקא אמרה אמו היינו מירוח כמו ומורא דכתיב גבי שמעון וכן מנאחי שפירש
 בתוספת ויכ עוב ובקיסת הרב המורחי שגבל מקום כיואל בזה לא בוא לשלול כל המקומות
 אלא במקום שעליו הם אימרים בואו לשלול שאין פירושו כך אלא ק. ונלע"ה דלכונ דהני
 בכל הוי מתיתתא דבפירקין שרגלים לדבר קתי' נמי שפאה הא מהני' דא עממא דמי
 הוי משום רגלים לדבר דכיון דלשכחן סביה עליו מורה של בשר ודם רגלים לדבר
 דומורא דכתיב ביה היינו ודאי מירוח אפילו אהל"ל דעת ר' יוסף שלא כיהו לו כה"ס
 מקובלת. ירושלמי א"ר ינאי כתיב וכל ההרים אשר במשדר יעדורן לא תגא שמה ויראת
 שמיר וסית מה הדין בורא דחיל מן הדין פרולא חף הדין שפרא לחיל מן הדין פרולא:

סליק פירקא. וסליקא לה מסכת גזיר. בעה"י בורא השמים והארץ ומעלה ומטה נתחיל מסכת פסחה:

מסכת פסחה

רוח קנאה וקנא ודלא כר' ישמעאל דר"ל רשות הוא ולא חובה. ואיתא למתני' בפי'
 הכהקין דף פ"ה. צ"ל רע"ב ז"ל דהכא הוה חשיב אדם לקנאות לאשתו היא דעת ר'
 עקיבא כדכתיבא בנמי' ור' ישמעאל פליג עליה וס"ל רשות וכדכתיבא: א"ר יעזר
 אומר וכו' ע"כ לפי' שמשמע מפלוגתייהו דבעין שני עדים אלא בקטין לר' אליעזר ובסתירה
 לר' יוסף אבל בשוממאה כ"פ מידו דעד א' מהימין פי' אם אחר שבאו עדי קטין ובסתירה
 יש עד א' שקבלה בסתירה נאמן לכ"ע והוה שומה אלא ואלה שאל בכתובה ואסורה
 לבעל ונה לבעול אם מת בעלה או נקנס או נהנס ונאמן מפני שדולו נעממאת בזהוה סתירה
 וכן נמי' הני לקמן פי' שבי אמר עד אחד אי ראייתו שנטמאת לא היתה שומה ופעמא
 משום דכתיב וכבז איש אחרה ס"ו ועד אין כה וכל מקום שנאמר עד אין פחות משנים
 ומשמע טיב אין כה הא א' יש בה בשומאה זו שאומר שהיא לא תפסעה וממילא שמעיין
 דמתני' דמלכה' והיא לא תפסעה אלאה שפסול לא נעממאת מדמעה בחד' ואונס ורזין
 אלאה עד א' מהימין. ור' יוסף דרש דהי כה עד א' מהימין פירש בשומאה ולא בקטין
 ולא בסתירה ור' אליעזר דרש דהי כה ולא בקטין אבל סתירה חתקת לשוממאה דכתיב
 ונסתרה והיא נעממאה. בפי' רע"ב ז"ל שיש להות לדברי ר"י צ"ל ר' יוסף. אמר המלקט
 והוה אמרה משום ר' אליעזר דמקנא לה על פי עד א' או על פי עממו ומשקא לה על
 פי שיש ומתני' דלא כותיה ובכתיבא בנמי' השינו חכמים לדברי ר"י צ"ל ר' יוסף אין
 לדבר סוף דזימנין דלא קיי ואמר כן קנאיהו לה ומציא עדים שכתרה עמו ואף למשנתיהו
 ג"כ אין לדבר סוף דזימנין דלא אסתתרו ולאמר כן אי ראייתו שנטמאתה. וביד רפ"ה
 דהלכות פסחה ופי' ח': ב ביצר מקנא וכו'. ביד פ"ד דהלכות אישות סימן כ"ד ובפי' א'
 דהלכות

פתיחה] ביום מיר כתבנו נס"ד עשם דסידר בינו הקדום פסחה אחר מיר דלמחר מ'
 הוואה פסחה כהקנאה ויר עממו מן היין וכדתי' לקמן בפירקין בתי הרבה
 יין עושה הגה נדרים ואידי דהא נדרים הוה מיר והדר הוה כופה נהרה והקשו תוס'
 ז"ל בנמי' בפירקין בדרך ג' על הירושלמי שהביאו שם ותימא לפי הירושלמי כיון דהלוי
 קניו כדכתיבין ס"ל למיתני פסחה כהר גיטין וכתב סופה מיר ככדר פסחיות וכתב מיר
 נדרים וכתב נדרים כחובות ע"כ. ונלע"ה ד' עוד דמשום דכתיב פירי כפרה דמיר בנתא
 דרגלים לדבר מייתי הוה נמי שפאה כופה דעד אחד נאמן לומר שנטמאת בין לר' אליעזר
 בין לר' יוסף כדמפורס לקמן בפי' מי שקנא דעממא הוי מהום שרגלים לדבר אט"ג ילפי'
 נס מהתם מקרא נמי וכן ג"כ בסמוך ביום סימן ג' כריכין אמו לפעמא דרגלים לדבר
 כשאר תרסה שם:
פרק א המקנא נמי' דיעבד הין לכהתלה לא פירש רש"י ז"ל מדלת תי' ר' אליעזר
 אומר מקנא אדם על פי כוים ש"מ קבצר הגה דין אסור לקנאות מימי
 שמיצא פלמי לני הנר אה אשתו לניו נול ואפילו הוה פסחה ומאן דס"ל דלשאר און
 קניו ר"ל כעס בנמי' פי' קנאת חמת נכר כשנכנסת קנאה ונפלה בינה לבין בעלה אם על
 פי עדים מקנא לה או ביה לבין אחריים אם על פי עממו מקנא לה הצינס יודעים למה
 היא בודלת מהם. ומתן דס"ל מותר לקנאות או חובה אין קניו אלא לשון התראה כמו
 ויקנא ה' לארעו שפירושו התרה בילק וחסיל וגו' שלא יסתמו עוד את ארעו ואין
 קיימא לן להכחא כר' עקיבא דס"ל דחייב אדם לקנאות לאשתו וירש ליה מתי' מירי